

Ministeeriumid
Riigikantselei

(kuupäev digiallkirjas) nr 13-6/483

Regionaalarengu juhtimisest

Käesoleva aasta aprillis valmis Riigikontrollil auditaruanne „[Regionaalarengu juhtimisest Kagu-Eesti näitel](#)“, milles toodi välja, et „Kagu-Eesti tegevuskava ei ole toimiv tööriist regionaalarengu riiklikuks suunamiseks Kagu-Eestis. Peamine ootus kavale on koordineerida tõhusalt valdkonnapoliitikaid, kuid kava staatus võrreldes riigi muude strateegiadokumentidega, samuti selle toimeleõigika, ei toeta seda.“ Sellest tulenevalt soovitas Riigikontroll regionaal- ja põllumajandusministril „esitada 2026. aasta jooksul Vabariigi Valitsuse kabinetinõupidamise päevakorda ettepanek kujundada Vabariigi Valitsuse tasemel seisukoht, kas ja kuidas Kagu-Eesti tegevuskava, Ida-Virumaa tegevuskava ja regionaalse arengu tegevuskavaga edaspidi jätkata“.

28. mail k.a **arutas valitsus regionaalarengu juhtimise küsimust** kabinetiarutelul ning tegi Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile ülesandeks **koostöös asjaomaste ministeeriumide ja Riigikantseleiga** esitada hiljemalt **2026. aasta novembriks** ettepanekud **regionaalse arengu suunamiseks** vastavalt Riigikontrolli aruande suunistele.

Oleme alustanud ettepanekute koostamisega ning ootame Teie aktiivset panust regionaalarengu juhtimismudeli kujundamisse. Nagu Riigikontroll viitab, ei ole probleem üksnes Kagu-Eesti tegevuskavas. Arvestades seda, et regionaalsesse arengusse panustavad pea kõik valdkonnapoliitikad, on laiemalt lahendamata küsimus, milline on konkreetsete valdkonnapoliitikate roll regionaalarengu eesmärkide saavutamisel ning kuidas toimub selleks eelarveliste vahendite suunamine.

Üleriigiline strateegia „Eesti 2035“ näeb küll ette, et strateegia „mõõdikute korral, mille puhul on näha olulisi /.../ piirkondlikke erinevusi, seatakse valdkonna arengukavades ja programmides võimalusel eesmärgiks nende erisuste vähendamine“, ent see **suunis ei ole piisav „Eesti 2035“ regionaalsete mõõdikute eesmärkide saavutamiseks**, milleks on näiteks Harju- ja Tartumaa elanike osakaalu mittesuurenemine kogurahvastikust ning väljaspool Harjumaad elaniku kohta loodud SKP jõudmine 67 protsendini EL keskmisest. Kui „Eesti 2035“ koostamise ajal elas väljaspool Harju- ja Tartumaad 42,9% Eesti rahvastikust, siis 2026. aastaks oli see langenud 40,5 protsendini. Samamoodi on eesmärgist kaugenenu SKP näitaja elaniku kohta väljaspool Harjumaad: „Eesti 2035“ koostamise aegselt 57,4 protsendilt oli see 2024. aastaks langenud 55,2 protsendile EL keskmisest.

Kuna käesoleval aastal jõuab lõpule ka uue **üleriigilise planeeringu „Eesti 2050“ koostamine**, milles seatakse Eesti riigi ruumilise arengu eesmärgid, sh pealinnastumise pidurdamine, on oluline, et **ruumilise ja regionaalse mõõtme suunamine valdkonnapoliitikates oleks ühtselt ja süsteemselt lahendatud**.

Regionaalarengu juhtimismudeli kujundamise ettepanekute koostamiseks kavandame alates augusti teisest poolest arutelusid Riigikantselei ning ministeeriumide esindajatega, mille soovime Teiega jooksvalt kokku leppida. 12. augustil tutvustame teemat strateegiajuhtide võrgustikule. Palume Teil mõelda, **millised on Teie valdkondades vajalikud tegevused** ülalnimetatud „Eesti 2035“ ja „ÜRP 2050“ eesmärkide saavutamiseks ning **olulisimad takistused** nende elluviimisel. Proovime üheskoos jõuda parima mudelini Eesti regionaalse arengu tasakaalustamiseks.

Palun esitage aadressile liis.palumets@agri.ee hiljemalt **3. augustiks** oma kontaktisikud, kellega saaksime edaspidi operatiivselt ühendust pidada, et protsessi käigust teavitada ning sisulisi arutelusid kavandada. Kontaktisikud võiks katta vähemalt järgmised valdkonnad: eri valdkondade strateegiline planeerimine, ruumiline planeerimine, elukeskkond, ettevõtlus ja innovatsioon, tööhõive, üld-, kõrg- ja kutseharidus, sh haridustaristu, TA, sotsiaaltoetused, tervis, digitalist, liikuvus, ehitus, energeetika, riigieelarve, riigivara.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Triin Kõrgmaa
kantsler

Liis Palumets
6113139 liis.palumets@agri.ee